

Mia Bašić, studentica
Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu

**CENTRAL AND EASTERN EUROPE BEYOND TRANSITION:
CONVERGENCE AND DIVERGENCE IN EUROPE;
Edited by: K. Henderson, V. Pettai and A. Wenninger;
European Science Foundation, Forward Look, 2012.**

Europska znanstvena zaklada (*European Science Foundation, ESF*) neprofitna je nevladina organizacija čije se članstvo sastoji od 72 nacionalne organizacije i akademije iz 30 europskih zemalja. Snaga Europske znanstvene zaklade leži u njenom utjecajnom članstvu i sposobnosti spajanja različitih domena europske znanosti kako bi se suočili sa brojnim izazovima u budućnosti. Od njenog osnivanja 1974. godine, ESF, čije je sjedište u Strasbourgu, a ima urede i u Bruselsu i Ostendu, uspjela je uz domaćinstvo raznih organizacija okupiti i premostiti sve znanstvene discipline kako bi stvorila zajedničku platformu prekogranične suradnje u Europi. ESF posvetila se promicanju suradnje u znanstvenim istraživanjima i financiranju istraživanja, kao i znanstvenoj politici širom Europe. Putem svojih aktivnosti i instrumenata, ESF je uvelike doprinijela znanosti i u globalnom kontekstu. U mreži ESF djeluje i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti.

ESF pokriva sljedeća znanstvena područja: društvene znanosti; znanosti života, zemlje i okoliša; medicinske znanosti; fizičke i strojarske znanosti; socijalne znanosti; znanosti o moru; materijala i inženjerstva; nuklearnu fiziku; polarne znanosti; radio astronomiju i svemirske znanosti.

Tema jednog od recentnih istraživanja ove organizacije jest društveni razvitak tranzicijskih, mahom postsocijalističkih, zemalja Srednje i Istočne Europe, i njihov put ka budućnosti. Povodom ovog opsežnog istraživanja koje ima naziv *Central and Eastern Europe Beyond Transition: Convergence and Divergence in Europe*, ESF je pripremila izvješće: Forward Look „Central and Eastern Europe Beyond Transition: Convergence and Divergence in Europe“, koje su uredili Karen Henderson, prof. Vello Pettai i dr. Agnieszka Wenninger, a pod uredništvom Stalnog odbora za društvene znanosti ESF-a (*Standing Committee for the Social Science-a – SCSS*) kojem još uvijek predsjedava Sir Roderick Floud. U ovom velikom projektu sudjelovalo je više od stotinu stručnjaka različitih društvenih znanstvenih disciplina širom Europe. Suma istraživanja i radovi sažeti su i prikazani upravo u ovom izvješću. Izvješće se sastoji od dva glavna dijela kojima prethodi kratak uvod u projekt i samo izvješće (p. 3.- 12.), a na kraju su dati kratki prilozi i reference (p. 61.- 67.).

Prvi dio (p. 13.- 33.) obuhvaća dva rada: „European research funding on Central and Eastern Europe: an empirical baseline for a thematic rethinking of the CEE research agenda“ čiji su autori Hans- Dieter Klingemann i Oliver Ruchet, i „Post- communist capitalisms after crisis: scenarios for Central and Eastern

Europe against the backdrop of economic recovery and European integration“ čiji su autori Vello Pettai i Martin Brusis. Prvi rad prikazuje istraživanje tema određenih projekata koji su financirani od strane europskih organizacija tijekom ranijeg vremenskog perioda, čime se želi pomoći pri uspostavi polazne vrijednosti za tematsko revidiranje istraživačkih zadaća zemalja Srednje i Istočne Europe, dok se drugi rad bavi proučavanjem postkomunističkih kapitalizama posebice imajući u vidu zemlje Srednje i Istočne Europe suočene s ekonomskom krizom, oporavkom i europskim integracijama.

Drugi dio (p. 35.- 59.) odnosi se na polje društvenih znanosti, točnije na četiri važne discipline: ekonomiju, sociologiju, politologiju i lokalnu samoupravu (kao „pod- područje“) koje su detaljno obrađene i prikazane u ovom izvješću, a o kojima možete više pročitati na www.esf.org.

Ovo izvješće ne samo da sažima rezultate *cjelovitog* projekta već predviđa i nisku posebnih zaključaka i preporuka, uključujući i raznolik niz posebnih istraživačkih tema predstavljenih kao imperativ budućeg istraživanja društvenih znanosti „u“ i „na“ tom području. Na kraju, postojanje ovakvih projekata i znanstvenih istraživanja jedna je od najučinkovitijih metoda stvaranja pozitivne slike globalnog društva, kao i stvaranja novih i boljih rješenja određenih društvenih problema s kojima se svakodnevno suočavaju sve države svijeta na svim društvenim poljima, od područja politike i ekonomije do svih ostalih domena. Posebno je važno istaknuti da je Republika Hrvatska spremno prihvatila angažman u ovakvim organizacijama dajući svoj doprinos poboljšanju i napretku europskog društva, a nadamo se da će to činiti i ubuduće.